

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 466/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti A., s. r. o., Š., a spoločnosti R., s. r. o. „v likvidácii“, Š., zastúpených advokátkou JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 35/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti A., s. r. o., a spoločnosti R., s. r. o. „v likvidácii“, o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. augusta 2010 doručená sťažnosť spoločnosti A., s. r. o., Š. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), a spoločnosti R., s. r. o. „v likvidácii“, Š. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“ spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 35/2005 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ v 1. rade podal 20. decembra 2004 na okresnom súde žalobu proti spoločnosti S., a. s., B. (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), a spoločnosti L., a. s., L. (ďalej len „žalovaný v 2. rade“), ktorou sa domáhal zaplatenia dlžnej sumy s príslušenstvom. Okresný súd v uvedenej veci „*spočiatku konal pružne*“ a 3. februára 2005 vydal platobný rozkaz sp. zn. 42 Rob 1851/04, proti ktorému podali žalovaní v 1. a 2. rade v zákonnej lehote odpor. Okresný súd uznesením z 9. mája 2005 konanie prerušil z dôvodu vyhlásenia konkurzu na žalovaného v 1. rade uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 K 223/04 z 22. marca 2005. Proti uzneseniu o prerušení konania podal sťažovateľ v 1. rade odvolanie, v ktorom žiadal pokračovať v konaní proti žalovanému v 2. rade. Krajský súd uznesením z 31. októbra 2005 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Podaním doručeným okresnému súdu 4. januára 2006 vzal sťažovateľ v 1. rade žalobu proti žalovanému v 1. rade späť a žiadal v konaní pokračovať už len proti žalovanému v 2. rade. Okresný súd tomuto návrhu vyhovel a uznesením zo 16. januára 2006 konanie proti žalovanému v 1. rade zastavil. Proti uzneseniu o zastavení konania podal žalovaný v 2. rade 6. februára 2006 odvolanie. Sťažovateľ v 1. rade sa následne domáhal urýchlenia konania vo svojej veci prostredníctvom podaní z 19. apríla 2006, 29. mája 2006 a 5. januára 2007. Uznesením z 30. januára 2007 krajský súd potvrdil prvostupňové rozhodnutie o zastavení konania proti žalovanému v 1. rade.

Listom z 22. mája 2007 sťažovateľ v 1. rade urgoval „*procesný pokrok*“ v konaní. Reakciou bolo vydanie uznesenia zo 7. júna 2007, ktorým okresný súd pripustil zmenu návrhu na začatie konania v súvislosti so zastavením konania proti žalovanému v 1. rade. Sťažovateľ v 1. rade následne urgoval postup vo veci podaniami zo 16. júla 2007 a 14. septembra 2007. Podaním z 12. októbra 2007 sťažovateľ v 1. rade považoval za vhodné „*upriamiť pozornosť súdu prioritne na výpoveď generálneho riaditeľa firmy S. p. Mgr. R. P.*“ (v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 22 Cb 35/2005, pozn.).

Podľa názoru sťažovateľov: «... *pojednávanie dňa 05. 12. 2007 bolo úplne formálne a vôbec nebolo pripravené v duchu § 114 OSP (súd zjavne ignoroval podanie žalobcu z 12. 10. 2007)... Reálne sa pojednávalo až dňa 13. 02. 2008. Ale i toto pojednávanie bolo nepripravené a „bezobsažné“.*»

Krajský súd medzičasom rozsudkom sp. zn. 1 Cob 329/2006 z 22. februára 2007 rozhodol v obdobnej veci ako je vec sťažovateľov (konanie iniciované žalobcom C. P. vedené na okresnom súde pod sp. zn. 22 Cb 35/05) a účastníkom uvedeného konania bolo iniciované dovolacie konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vedené pod sp. zn. 4 Obdo 25/2007. Z tohto dôvodu sťažovateľ v 1. rade požiadal okresný súd listom z 3. marca 2008, aby konanie v jeho veci prerušil až do rozhodnutia najvyššieho súdu v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 4 Obdo 25/2007. Okresný súd konanie neprerušil, „*fakticky však prestal pracovať*“. Podľa sťažovateľov okresný súd reálne nekonal od marca 2008 do marca 2009.

V ďalšom priebehu konania sťažovateľ v 1. rade podaním zo 16. februára 2009 oznámil okresnému súdu, že svoje pohľadávky postúpil sťažovateľovi v 2. rade a požiadal o zmenu účastníka na strane žalobcu. Okresný súd uznesením z 9. marca 2009 odmietol zmenu pripustiť. Až po odvolaní sa sťažovateľa v 1. rade z 18. marca 2009 a jeho ďalších podaniach a urgenciách zo 16. apríla 2009, 15. októbra 2009, 10. decembra 2009 a 11. decembra 2009 okresný súd rozhodol „*v autoremedúre*“ uznesením zo 14. decembra 2009 tak, že zmenu účastníka na strane žalobcu pripustil. Pôvodne žalovaný v 2. rade sa proti tomuto uzneseniu odvolal podaním zo 14. januára 2010 a sťažovateľ v 1. rade k nemu zaujal stanovisko listom z 21. januára 2010. Sťažovateľ v 1. rade podaním z 13. marca 2009 predložil okresnému súdu „*mimoriadne obsiahle podanie*“ s právnou analýzou svojho pohľadu na vec a rekapitulovaním všetkých dovtedy vykonaných dôkazov v analogických kauzách.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti ďalej uviedli:

«OS Ba III vytýčil v predmetnej kauze dve pojednávania (v decembri 2007 a februári 2008). Tie sa však ukázali ako procesne neefektívne. Potom až do marca 2009 OS Ba III nekonal vôbec. Žiadosť žalobcu o zmenu účastníkov bola súladne s platným právom vyriešená až v decembri 2009. Žalobca - sťažovateľ v predmetnom kontexte ústavnej sťažnosti - tvrdí, že prvostupňový súd prakticky šesť rokov pracoval procesne neefektívne a neposkytol mu ústavou garantovanú súdnu ochranu a možnosť riešiť svoju kauzu v spravodlivom procese. ...

Napriek opakovaným prosbám sťažovateľov, dokonca priamo adresovaným predsedovi OS Ba III (podanie z 30. 06. 2010), ostal OS Ba III v danej veci nečinný. ...

... v predmetnom konaní pred OS Bratislava III nie je badateľný žiadny moment výraznej právnej a faktickej zložitosti veci. ... tento súd vec nerieši a nechce riešiť; „motá sa v nej“ a možno aj zámerne oddŕaľuje jej ukončenie. ...

Pre výraznú intenzitu zásahu do práv sťažovateľov (spor trvá od konca r. 2004 a ďalší postup je hatený aj pasivitou predsedu OS Ba III a konfúznou organizáciou práce súdu) žiadajú sťažovatelia, aby im bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 6.000,-€.»

Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že okresný súd postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 35/2005 porušil základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikáže okresnému súdu v predmetnom konaní konať bez zbytočných prietáhov a prizná im primerané finančné zadosťučinenie v sume 6 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 492,14 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predovšetkým treba poznamenať, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľov, ktorí sú v tomto prípade zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom. Ústavný súd preto v danej veci rozhodoval o porušení iba tých práv a v súvislosti s tým konaním, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovatelia domáhajú v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných práv a článkov ústavy, ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, treba podľa názoru ústavného súdu považovať iba za súčasť ich argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

Sťažovatelia v petite namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 35/2005.

1. K namietanému porušeniu označeného základného práva sťažovateľa v 1. rade

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že sťažovateľ musí namietat' porušenie svojich základných práv, a v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (II. ÚS 3/05).

Zo sťažnosti, z jej príloh a zapožičaného spisu okresného súdu sp. zn. 27 Cb 35/2005 ústavný súd zistil, že sťažovateľ v 1. rade bol účastníkom namietaného konania v pozícii žalobcu. Podaním doručeným okresnému súdu 16. februára 2009 sťažovateľ v 1. rade žiadal o zmenu účastníka na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom namietaného konania, na sťažovateľa v 2. rade (singulárna sukcesia). Okresný súd

uznesením z 9. marca 2009 návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu zamietol z dôvodu, že sťažovateľ v 1. rade nepreukázal postúpenie pohľadávky a zo strany sťažovateľa v 2. rade nebol daný súhlas so vstupom do konania. Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ v 1. rade odvolanie, o ktorom rozhodol okresný súd podľa § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku uznesením zo 14. decembra 2009. Keďže sťažovateľ v 1. rade dodatočne preukázal postúpenie pohľadávky a súčasne bol daný súhlas sťažovateľom v 2. rade so vstupom do konania na strane žalobcu, okresný súd zmenil svoje odvolaním napadnuté uznesenie tak, že pripustil, aby z namietaného konania vystúpil sťažovateľ v 1. rade a na jeho miesto vstúpil sťažovateľ v 2. rade. Proti uzneseniu o pripustení zmeny účastníka konania na strane žalobcu podal pôvodne žalovaný v 2. rade odvolanie, ktoré krajský súd uznesením sp. zn. 2 Cob 39/2010 z 11. mája 2010 odmietol ako podané neoprávnenou osobou. Aj napriek skutočnosti, že na uznesení okresného súdu zo 14. decembra 2009 nie je vyznačená doložka právoplatnosti, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením krajského súdu z 11. mája 2010 jeho doručením poslednému účastníkovi konania. Zo súdneho spisu považoval ústavný súd za preukázané, že uznesenie odvolacieho súdu bolo doručené všetkým účastníkom namietaného konania, preto uznesenie okresného súdu zo 14. decembra 2009 o pripustení zmeny účastníka na strane žalobcu nadobudlo právoplatnosť 25. júna 2010 (deň doručenia uznesenia odvolacieho súdu poslednému z účastníkov konania).

Na základe uvedeného sťažovateľ v 1. rade v čase podania sťažnosti (23. augusta 2010) už nebol účastníkom namietaného konania a z tohto dôvodu v namietanom konaní nemôže dochádzať k porušovaniu ním označeného základného práva.

Pretože sťažnosť ústavnému súdu podal sťažovateľ, ktorý nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie sťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že ide o sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou, a preto ju pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu označeného základného práva sťažovateľa v 2. rade

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v 2. rade vstúpil do namietaného konania na miesto sťažovateľa v 1. rade, čím došlo ku vzniku nového procesnoprávneho vzťahu, a teda aj k vymedzeniu časti namietaného konania, v súvislosti s ktorou sťažovateľ v 2. rade môže relevantne uplatňovať svoje základné právo na konanie bez zbytočných prietáhov. Vzhľadom na to, že sťažovateľ v 2. rade vstúpil do konania až nadobudnutím právoplatnosti uznesenia okresného súdu zo 14. decembra 2009 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Cob 39/2010 z 11. mája 2010, teda 25. júna 2010, ústavný súd podrobil preskúmaniu iba tú časť namietaného konania, ktorá nasledovala od tohto momentu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (II. ÚS 92/05).

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že v namietanom konaní okresný súd vykonával procesné úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej a na tento účel nariadil pojednávanie na 22. september 2010. Na tomto pojednávaní okresný súd vykonal

dokazovanie výsluchom účastníkov konania a pojednávanie odročil na neurčito pre účely vyhodnotenia účastníkmi predložených dôkazov.

Vzhľadom na dĺžku hodnoteného konania pred okresným súdom (4 mesiace), ako aj jeho doterajší postup ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu nesignalizuje reálnu možnosť existencie zbytočných prietáhov v označenom konaní vo vzťahu k sťažovateľovi v 2. rade, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ v 2. rade vstupoval do konania singulárnou sukcesiou 14. decembra 2009, nemohol ešte pociťovať ujmu, ktorá by mu mohla vzniknúť v dôsledku prietáhov pred týmto dňom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci (návrh na priznanie finančného zadosťučinenia a úhradu trov právneho zastúpenia) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2010